
UNIVERSITI SAINS MALAYSIA

Peperiksaan Semester Kedua
Sidang Akademik 2003/2004

Februari/Mac 2004

KFT 131 – Kimia Fizik I

Masa: 3 jam

Sila pastikan bahawa kertas peperiksaan ini mengandungi LAPAN muka surat yang bercetak sebelum anda memulakan peperiksaan ini.

Jawab TIGA soalan di Bahagian A, dan DUA soalan di Bahagian B. Jika calon menjawab lebih daripada lima soalan, hanya lima soalan pertama mengikut susunan dalam skrip jawapan akan diberi markah.

Lampiran: Pemalar Asas Dalam Kimia Fizik dilampirkan.

BAHAGIAN A

Jawab SEMUA Soalan.

1. (a) (i) Berikan makna simbol v_{rms} , $\bar{v}$ dan v_{mp} . Tandakan kedudukan masing-masing pada graf taburan halaju Maxwell-Boltzmann. Seterusnya tunjukkan secara umum bagaimana anda mendapatkan magnitud setiap pembolehubah tersebut bagi suatu sampel gas yang mengandungi N molekul.

- (ii) Tuliskan ungkapan dan hitung nisbah $v_{rms}/\bar{v}$ dan $\bar{v}/v_{mp}$.

- (iii) Persamaan yang berikut diperolehi daripada teori kinetik molekul gas:

$$PV = \frac{1}{3} Nm \overline{v^2}$$

Terbitkan ungkapan bagi v_{rms} daripada persamaan di atas.

(10 markah)

- (b) Gas A ($M_r = 28.0$) dan gas B ($M_r = 32.0$) berada di dalam sebuah bekas berisipadu 1.00 m^3 pada suhu 300 K . Tekanan separa A ialah 80 kPa dan tekanan separa B, 21 kPa . Garis pusat perlanggaran A dan B masing-masing adalah $3.74 \times 10^{-10} \text{ m}$ dan $3.57 \times 10^{-10} \text{ m}$.

- (i) Terangkan maksud *garis pusat perlanggaran*.

- (ii) Hitung Z_A , iaitu bilangan perlanggaran yang dialami oleh satu molekul A per saat, dengan menganggap molekul-molekul B adalah tidak bergerak.

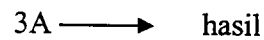
- (iii) Tentukan nilai *laluan bebas min* bagi A.

(10 markah)

2. (a) Bagi tindak balas tertib ke-n yang melibatkan hanya satu bahan tindak balas, terbitkan persamaan kadar dan juga setengah hayat, $t_{1/2}$, bagi tindak balas itu.

(8 markah)

- (b) Bagi suatu tindak balas

yang dikaji pada 70°C , data berikut diperolehi bagi kepekatan A sebagai fungsi masa.

[A]/mmol L ⁻¹	100	84.3	72.2	64.0	56.8	38.7	29.7	19.6
t/min	0	15	30	45	60	120	180	300

Tentukan tertib tindak balas itu dengan menggunakan kaedah setengah-hayat.

(12 markah)

3. (a) Bermula dari takrifan bagi C_p iaitu $\left(\frac{\partial H}{\partial T}\right)_P$, dan C_v , iaitu $\left(\frac{\partial U}{\partial T}\right)_V$, tunjukkan bahawa

$$C_p - C_v = \left[P + \left(\frac{\partial U}{\partial V}\right)_T \right] \left(\frac{\partial V}{\partial T}\right)_P$$

(8 markah)

-4-

- (b) Suatu gas berkelakuan secara unggul dan muatan habanya pada isipadu tetap $\left(\frac{\partial U}{\partial T}\right)_V$ diberikan dengan

$$C_v = 21.52 + 8.2 \times 10^{-3} T \text{ JK}^{-1} \text{ mol}^{-1}$$

- (i) Apakah muatan habanya pada tekanan tetap $\left(\frac{\partial H}{\partial T}\right)_p$?
- (ii) Suatu sampel gas ini dibiarkan mengembang dari $T_1 = 300 \text{ K}$, $P_1 = 10 \text{ atm}$ dan $V_1 = 2 \text{ l}$ ke $P_2 = 1 \text{ atm}$ dan $V_2 = 20 \text{ l}$. Tentukan ΔU dan ΔH bagi proses ini. Bolehkah q dan w ditentukan bagi proses ini berdasarkan maklumat yang diberikan?
- (iii) Nyatakan sama ada proses dalam (ii) dapat dijalankan secara adiabatik.

(12 markah)

BAHAGIAN B

Jawab sebarang DUA soalan sahaja.

4. (a) (i) Bezakan istilah *efusi* dengan *difusi* (pembauran).
 (ii) Nyatakan dan takrifkan hukum-hukum yang berkaitan dengan kedua-dua proses yang disebut dalam (i).
 (iii) Tunjukkan hubungan bagaimana kadar efusi bergantung kepada tekanan dan suhu.

(6 markah)

- (b) (i) Persamaan van der Waals dan persamaan terturun adalah dua persamaan keadaan yang mewakili gas sejati. Sebutkan dua ciri yang berbeza dalam kedua-dua persamaan ini.
 (ii) Sejumlah 1 mol He dan 1 mol CO₂ mempunyai isipadu terturun yang sama. Buktikan bahawa pada tekanan 3.43 bar dan suhu 15.75 K, He akan berada di dalam keadaan yang sepadan dengan CO₂ yang bertekanan 110.95 bar dan bersuhu 912 K. Kirakan isipadu CO₂ pada keadaan itu.

Diberi:

$$\begin{aligned} \text{He: } & P_c = 2.29 \text{ bar, } T_c = 5.3 \text{ K, } V_c = 0.0577 \text{ dm}^3 \text{ mol}^{-1} \\ \text{CO}_2: & P_c = 73.9 \text{ bar, } T_c = 304.16 \text{ K, } V_c = 0.0956 \text{ dm}^3 \text{ mol}^{-1} \end{aligned}$$

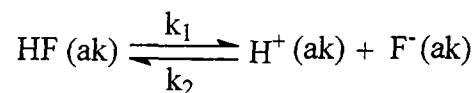
(9 markah)

- (c) Seseorang hendak menyediakan satu campuran gas unggul yang mengandungi 15% mol argon dan 85% mol butana. Pada mulanya dia mengisikan gas argon ke dalam satu silinder tervakum yang berisipadu 40.0 dm³ sehingga mencapai tekanan 1.00 atm pada suhu 22 °C. Selepas itu gas butana pula diisikan ke dalamnya. Hitung jisim butana yang dapat memberikan komposisi yang dikehendaki jika suhu dikekalkan pada 22 °C. Seterusnya hitung tekanan jumlah campuran akhir.

(5 markah)

5. (a) Lakarkan satu gambarajah yang menunjukkan beberapa keluk isoterma van der Waals yang diperolehi melalui pengiraan.
- (i) Labelkan kawasan-kawasan fasa cecair dan gas serta gelungan van der Waals.
- (ii) Tandakan takat genting dengan simbol T.G. Apakah kepentingan takat ini? Berikan satu persamaan matematik yang mewakili takat genting.
- (8 markah)
- (b) (i) Perihalkan mengenai proses pengangkutan molekul dalam sistem gas yang menyebabkan wujudnya fenomena kelikatan.
- (ii) Garis pusat molekul gas biasanya ditentukan daripada nilai pekali kelikatan, η , dan juga daripada nilai pemalar van der Waals b . Kiralah jejari molekul O_2 pada $25\text{ }^\circ\text{C}$ dan tekanan 100 kPa menggunakan kedua-dua cara ini. Anggapkan molekul O_2 berupa sfera sempurna.
Diketahui: $\eta = 18.09 \times 10^{-6}\text{ kg m}^{-1}\text{ s}^{-1}$; $b = 0.0318 \times 10^{-3}\text{ m}^3\text{ mol}^{-1}$.
- (8 markah)
- (c) Suatu gas yang bergerak dalam sebuah ruang dengan halaju purata $\delta\text{ cm s}^{-1}$ melanggar sebuah dinding pada kadar ϕ kali $\text{saat}^{-1}\text{ m}^{-2}$. Berapakah bilangan molekul yang ada dalam ruang itu jika isipadu ruang ialah $\Omega\text{ L}$.
- (4 markah)

6. (a) Bagi tindak balas

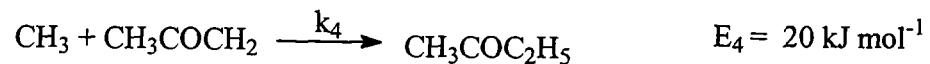
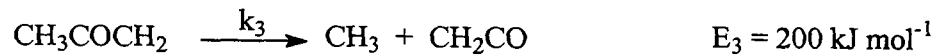
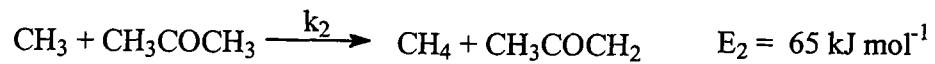
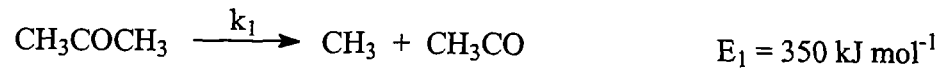

masa pengenduran, $\tau = 0.63\text{ ns}$ bagi 0.100 M larutan HF ($[\text{H}^+] = [\text{F}^-] = 7.7 \times 10^{-3}\text{ mol L}^{-1}$) dan $\tau = 2.04\text{ ns}$ bagi 0.010 M HF ($[\text{H}^+] = [\text{F}^-] = 2.2 \times 10^{-3}\text{ mol L}^{-1}$). Tentukan pemalar kadar, k_1 , k_2 dan pemalar keseimbangan baru, K . Persamaan yang digunakan perlu diterbitkan.

(10 markah)

-7-

- (b) Suatu mekanisme yang dicadangkan bagi penguraian termal aseton pada tekanan tinggi ialah:

Catatan: Radikal CH_3CO yang terbentuk dalam langkah permulaan berurai dengan cepat kepada CH_3 dan CO .

- (i) Dengan menggunakan penghampiran keadaan mantap, carilah kadar pengurangan aseton. (Anggapkan bahawa $k_3 \gg k_4$ dan k_1 adalah sangat kecil).

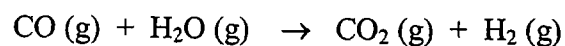
- (ii) Kirakan tenaga pengaktifan untuk tindak balas keseluruhan.

(10 markah)

7. (a) Satu mol etana (C_2H_6) dibakar dalam kelebihan oksigen pada 500°C dan tekanan tetap. Jumlah haba yang dibebaskan adalah 1560 kJ . Tentukan ΔU bagi proses pembakaran ini.

(8 markah)

- (b) Tentukan ΔH bagi tindak balas berikut pada 400 K dan tekanan tetap:

Diberikan data yang berikut:

Zat	$C_p / \text{J K}^{-1} \text{mol}^{-1}$	$\Delta H_f, 298 / \text{kJ mol}^{-1}$
CO	29.12	-110.5
H_2O	33.58	-241.8
CO_2	37.11	-393.5
H_2	29.89	0.0

(12 markah)

-oooOooo-

.../8-

UNIVERSITI SAINS MALAYSIA
Pusat Pengajian Sains Kimia

Pemalar Asas dalam Kimia Fizik

<u>Simbol</u>	<u>Keterangan</u>	<u>Nilai</u>
N_A	Nombor Avogadro	$6.022 \times 10^{23} \text{ mol}^{-1}$
F	Pemalar Faraday	96,500 C mol ⁻¹ , atau coulomb per mol, elektron
e	Cas elektron	4.80×10^{-10} esu 1.60×10^{-19} C atau coulomb
m_e	Jisim elektron	9.11×10^{-28} g 9.11×10^{-31} kg
m_p	Jisim proton	1.67×10^{-24} g 1.67×10^{-27} kg
h	Pemalar Planck	6.626×10^{-27} erg s 6.626×10^{-34} J s
c	Halaju cahaya	3.0×10^{10} cm s ⁻¹ 3.0×10^8 m s ⁻¹
R	Pemalar gas	8.314×10^7 erg K ⁻¹ mol ⁻¹ 8.314 J K ⁻¹ mol ⁻¹ 0.082 / atm K ⁻¹ mol ⁻¹ 1.987 cal K ⁻¹ mol ⁻¹
k	Pemalar Boltzmann	1.380×10^{-16} erg K ⁻¹ molekul ⁻¹ 1.380×10^{-23} J K ⁻¹ molekul ⁻¹
g		981 cm s ⁻² 9.81 m s ⁻²
1 atm		76 cmHg 1.013×10^6 dyne cm ⁻² $101,325$ N m ⁻²
$2.303 \frac{RT}{F}$		0.0591 V, atau volt, pada 25 °C

Berat Atom yang Berguna

H = 1.0	C = 12.0	I = 126.9	Fe = 55.8	As = 74.9
Br = 79.9	Cl = 35.5	Ag = 107.9	Pb = 207.0	Xe = 131.1
Na = 23.0	K = 39.1	N = 14.0	Cu = 63.5	F = 19.0
O = 16.0	S = 32.0	P = 31.0	Ca = 40.1	Mg = 24.0
Sn = 118.7	Cs = 132.9	W = 183.85	He = 2.016	